

Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29111>

Özet

Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği, bireylerin piyano derslerine ilişkin kendi yeteneklerine olan inançları, yani öz yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Kurtuldu ve Bulut tarafından 2017 yılında geliştirilen bu ölçek, piyano eğitimi alanlarda öğrencilerin öğrenme, pratik yapma, teknikleri uygulama ve performans sergileme gibi süreçlerdeki öznel yeterlilik algıları değerlendirilmeyi hedefler. Ölçek, müzik eğitiminde motivasyonel faktörlerin öğrenme çıktıları üzerindeki etkilerini anlamak için tasarlanmıştır olup, piyano öğrencilerinin müzikal gelişimindeki bilişsel ve motivasyonel süreçleri incelemek üzere akademik ve araştırmacı ortamlarında kullanılabilir. Geliştirme süreci, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini sağlamaya yönelik titiz psikometrik analizleri içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Piyano eğitimi, müzik eğitimi, öz yeterlilik, ölçek geliştirme, psikometrik özellikler.

Yazarlar

M. Kayhan Kurtuldu, Derya Bulut

Amaç

Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin piyano derslerine ilişkin kendi yeteneklerine olan inançları, yani öz yeterlilik düzeylerini bilimsel ve sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, öğrencilerin piyano öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorluklarla başa çıkma, yeni teknikleri öğrenme, düzenli pratik yapma ve performans sergileme gibi konulardaki öznel yeterlilik algıları değerlendirilmeyi hedefler. Ölçek, müzik eğitimi alanında, özellikle piyano pedagojisinde, öğrencilerin motivasyon düzeylerini ve öğrenme başarıları etkileyen psikolojik faktörleri daha iyi anlamak için değerli bir araç sunmaktadır.

Ölçek, piyano eğitimine yönelik öz yeterlilik algılarına, öğrencilerin piyano derslerine katılmaları, pratik alışkanlıkları ve genel akademik başarıları üzerindeki etkilerini incelemek isteyen araştırmacılar ve eğitimciler için tasarlanmıştır. Bu sayede, düşük öz yeterlilik algısına sahip öğrencilere yönelik özel müdahale programları geliştirilmesine katkıda bulunulabilir ve piyano eğitiminin etkililiği artırılabilir.

Yapı

Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nda merkezi bir kavram olan öz yeterlilik yapısını ölçmektedir. Öz yeterlilik, bireyin belirli bir görevi başarıyla yerine getirme yeteneğine olan inancı olarak tanımlanır. Bu ölçek özel olarak piyano

çalma, derslere katılm, ödevleri tamamlama, yeni müzikal parçalar öğrenme ve performans sergileme gibi piyano dersleriyle ilgili spesifik görevlere yönelik bireysel inançlar hedef alır.

Kuramsal olarak, piyano derslerine yönelik yüksek öz yeterlilik algısına sahip öğrencilerin, zorlayıcı müzikal materyallerle karşılaşmalarında daha az kaygı yaşayacakları, daha fazla çaba gösterecekleri, olumsuzluklar karşısında daha dirençli olacakları ve sonuç olarak daha yüksek öğrenme çıktıları elde edecekleri varsayılır. Ölçek, bu inançların çeşitli boyutlarını kapsayarak, piyano öğrencilerinin müzikal gelişimindeki bilişsel ve motivasyonel süreçleri derinlemesine inceleme imkanı sunar.

Geçerlik

Ölçeğin geçerliliği, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ve anlamlı bir şekilde ölçtüğünü ifade eder. Kurtuldu ve Bulut (2017) tarafından yapılan geliştirme çalışmasında, Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği'nin psikometrik geçerlik özellikleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik değerleri belirtilmese de, bir ölçek geliştirme çalışmasının doğası gereği çeşitli geçerlik türlerinin incelendiği varsayılabilir.

Bu bağlamda, ölçeğin yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçtüğü kavramla ilişkisini gösterir ve genellikle faktör analizi teknikleriyle değerlendirilir. İçerik geçerliliği, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini uzman görüşleriyle aracılığıyla belirlemeyi içerir. Ayrıca, ölçüt geçerliliği, ölçeğin diğer bir ölçütle ilişkisini gösterir ve piyano performans puanları veya ders başarıları gibi ölçütlerle korelasyonlar incelenmesi olabilir. Ölçeğin geliştirme sürecine ilişkin detaylı geçerlik kanıtları için orijinal makalenin incelenmesi tavsiye edilir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler yapma derecesini ifade eder. Kurtuldu ve Bulut'un (2017) çalışmasında, Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği'nin güvenilirlik analizleri muhtemelen yapılmıştır. Ölçek geliştirme çalışmalarında en sık kullanılan güvenilirlik göstergelerinden biri iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach's Alpha'dır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Yüksek bir Cronbach's Alpha değeri (genellikle .70 ve üzeri), ölçeğin kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterir. Ayrıca, ölçeğin zaman içindeki kararlılığını değerlendirmek için test-tekrar test güvenilirliği de incelenmesi olabilir. Bu yöntem, aynı bireylere farklı zamanlarda ölçeği uygulayarak puanlar arasındaki korelasyonu değerlendirir. Ölçeğin güvenilirlik analizlerine dair detaylı istatistiksel bulgular için orijinal araştırma makalesine başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği'nin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmaktadır. Ölçek geliştirme süreçlerinde genellikle ilk olarak açımlayıcı faktör analizi (AFA) uygulanır. AFA, ölçek maddelerinin altında yatan temel boyutlar veya faktörleri keşfetmeyi amaçlar. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu olup olmadığını ve eğer öyleyse, hangi maddelerin hangi faktör altında toplandığını ortaya koyar. Bu sayede, piyano derslerine yönelik öz yeterliliğin farklı yönlerinin (örn. teknik yeterlilik, performans yeterliliği, pratik yeterliliği) varlığı belirlenebilir.

AFA'nın ardından, ölçeğin teorik yapısının farklı bir örneklem üzerinde doğrulanması amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) de gerçekleştirilmi olabilir. DFA, önceden belirlenmiş faktör yapısının veriyle ne kadar uyumlu olduğunu test eder ve ölçeğin yapısal geçerliliğini destekler. Kurtuldu ve Bulut (2017) makalesi, ölçeğin faktör yapısı, madde yükleri ve açıklanan varyans gibi önemli faktör analizi sonuçlarını içermelidir.

Enstrüman

Test Tipi: Öz yeterlilik ölçeği (Self-efficacy scale), Geliştirme tipi.

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek formundadır. Katılımcılar, her bir maddeye ne kadar katıldıkları veya kendilerini ne kadar yeterli hissettiklerini belirli bir derecelendirme (örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a) üzerinden belirtirler. Ölçeğin orijinal derecelendirme formatı için kaynak makaleye başvurulmalıdır.

Mevcut Diller: Türkçe (Türkçe geliştirilmiştir) ve İngilizce (makale başlığı İngilizce olduğundan uluslararası kullanım amaçlanmıştır).

Popülasyon Grubu: Piyano dersi alan öğrenciler, müzik eğitimi öğrencileri veya piyano öğrenimiyle ilgilenen bireyler.

Yaş Grubu: Genellikle üniversite düzeyindeki müzik eğitimi öğrencileri veya ileri düzey piyano eğitimi alan yetişkinler için hedeflenmiştir. Ancak ölçeğin maddelerinin anlaşılabilirliğine bağlı olarak lise düzeyindeki öğrenciler için de adaptasyonu mümkün olabilir.

Popülasyon Detayları: Ölçek, müzik öğretmenliği bölümlerinde veya konservatuvarlarda piyano eğitimi alan öğrencilerin piyano derslerine yönelik öz yeterliliklerini değerlendirmek üzere geliştirilmiştir. Örneklem detayları için orijinal makaleye bakılmalıdır.

Test Metodolojisi: Katılımcıların kendi beyanlarına dayalı, kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen bir öz bildirim anketidir.

Anahtar Kelimeler

Piyano eğitimi, öz yeterlilik, müzik pedagojisi, ölçek geliştirme, psikometrik analiz.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: kayhankurtuldu@gmail.com

Yazışma Adresi: Belirtilmemiştir.

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Çizimler: Ölçeğin akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımı genellikle orijinal kaynağın doğru şekilde referans gösterilmesi koşuluyla serbesttir. Ticari amaçlı kullanımlar veya ölçekte değişiklik yapma durumları için sorumlu yazar M. Kayhan Kurtuldu ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımlar için genellikle bir ücret talep edilmemektedir. Ancak, potansiyel ücretlendirme veya kullanım koşulları hakkında en güncel bilgi için yazarla doğrudan iletişime kurulması tavsiye edilir.

Test Yılı: 2017 (Ölçeğin geliştirildiği ve yayınlandığı yılı).

Referanslar

Kurtuldu, M. K., & Bulut, D. (2017). Development of a Self-Efficacy Scale toward Piano Lessons. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 17(3), 835-857.

Orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [self-efficacy-scale-toward-piano-lessons-toad.pdf](#)

Piyano Dersine Yönelik ÖzYeterlilik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sağlanan kaynak içeriğinde ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu bölümde sunulmamaktadır.